

A BÁNYA

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
Egész évre 12 K. || Félévre 6 K
Negyedévre ... 3 K.
HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

Felélős szerkesztő:
Dr. BISCHITZ BÉLA

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Abonyi-utca 11. Földszint.
TELEFON 108—00.

Közlemények átvételét csakis a forrás megnevezésével engedjük meg.

Szénnagykereskedők kartelja.*)

A budapesti szénnagykereskedők egymással szerződést kötöttek a saját szavaik szerint a célból, hogy a szénpiac mai kritikus helyzetét megjavítsák, a hasztalan versenynek a tisztesség korlátai közé való szorítását és a saját jogosult üzleti és létérdekeik megóvása mellett a fogyasztóknak közös érdekekben való megvédésére.

Hogy ez a szerződés német nyelven íródott, ez volna a legkevesebb baja; még az sem volna oly nagy baj, hogy a szerződés aláírói, kik a budapesti szénnagykereskedők egyesülete gyűjtőnév alatt dolgoznak, fentartás nélküli nagyobb összegről kiállított takarékpénziári könyvet adták át az elnöknek, hogy a szerződés megszegőjétől a büntetéspénzt azonnal levonhassa — hanem az érdekel bennünket legjobban, hogy ezek az urak kimondták: csakis azoktól a bányáktól, illetve bányaképviselőktől vásárolnak szenet, amelyek kötelezik magukat, hogy sem Budapesten, sem ötven kilométer körzetben rajtuk kívül senkinek köszönet el nem adnak. Kivételt csakis az államvasutakkal és azok gyári vállalataival tesznek.

Már most az a kérdés, ha a szénkereskedők ilyen feltételekkel maguk részére kötik le a kőszénbányák termelését, miként képzelik a fogyasztók érdekeit megvédeni és micsoda maszlag akar le: ama pont, mely szerint az eladó és fogyasztó közös érdekét tartja ezzel szem előtt

Tévedés van a dologban, nagy tévedés, mert hisz saját jogosult üzleti és létérdekeiket akarják ezzel a szerződéssel megóvni, vagyis más szóval ebben a körzetben korlátlanul akarnak a szénárak felett uralkodni. Ez kitűnik abból is, mert hisz a kőszénbánya vállalatokat is megkötötték, amennyiben ezek rá vannak utalva a szénnagykereskedőkre, tehát kénytelenek lesznek ezen kikötést elfogadni. De még élesebben körvonalazzák a kartelt azzal, hogy az egymásközötti versenyt a tisztesség korlátai közé

*) Egy molnár ujság körül-belül a következőket írja.

akarják szorítani. Vagyis más szóval, nem szabad egyiknek egy fillérrel sem olcsóbban adni a köszönet, mint a másoknak.

Már most ha tekintetbe vesszük, hogy eddig is az egész országot úgy a kőszénbányák, mint a kereskedők egymás között kerületekre osztották s egymással nem konkurráltak, vagyis a szénkartel az egész országban enyhébb formájában megvolt, nem lehet majd megütköznünk, ha egy szép napon ezt a kartelt megszorítják akként, hogy a fogyasztók semmi körülmények között nem vehetnek más-tól köszönet, csak attól, akinek a rajonjába esik.

Igen szép perspektívája ez pl. a gőzmalmoknak, mikor már most is egyre-másra csak azért szereznek be új gőzgépeket, hogy a tulcsigázott szénárak miatt mentől kevesebbet legyenek kénytelenek rendelni és ez okból a beszerzések révén még súlyos anyagi áldozatokba is bele mentek és most ez egy helyről kényszerített kőszénbeszerzés miatt ismét ott lesznek, — a kőszén szükséglet bár nem emelkedett, de a kőszén számlája ismét a régi magasságot érte el, sőt a nagyobb befektetés révén most már végérvényesen ráfizet az üzletre.

Ez a kőszénkartell különben a sziléziai szénbányáknál is dühöng és azt mi is nagyon érezzük, mert hisz a felső-magyarországi malmok, kik részben ezen bányák köszönére rendezkedtek be, részint a hazai szeneket egy vagy más okból nem kaphatják meg, kénytelenek a magas szénárakat elfogadni. De ez még nem elég ezen malmok nyomorítására, hanem amennyire a hozzánk gravitáló kőszén már előre úgy le van kötve a magánfogyasztók részére, hogy a malmok csak akkor juthatnak hozzá ha kegyesen sziveskednek részükre is valamit engedélyezni.

Itt volna az ideje, ha az állam és az államvasutak gátat vetnének ennek a hadjáratainak. Az állam szerzethetne magánfogyasztók részére is kőszén területet (!) épp úgy, amint saját szükségletének fedezésére tudott szerezni; az államvasutak pedig mondják fel a kőszénnagykereskedőknek a pályaudvar-

kon bérelt raktáraikat és csuzdákat s adják olyan cégeknek bérbe, kik kötelezettséget vállalnak arra nézve, hogy a saját érdekeik mellett a fogyasztók érdekeit is figyelembe veszik és ennek áthágóitól a bérletet rögtön megvonják, — biztosan az eddig elnyomott kisebb kereskedők a tisztesség határai között lábra kapnának és a fogyasztókat kielégítenék.

Ismét egy új osztrák vasadó javaslat.

Ausztriában politikai körökben a vaskartel nem dicsekedhetik valami nagy népszerűséggel. Egyes osztrák politikai frakciók valósággal utaznak a vaskartelre s mindent elkövetnek, hogy kellemetlenkedjenek a vaskartelnek, azonban minden eredmény nélkül.

Igy legujabban a Steinwender-féle vasadó-javaslat került tárgyalásra.

A javaslattevő dr. Steinwender képviselő álláspontját, valamint a magyar és osztrák nagy vasipari szakkörök kritikáját a következőkben van alkalmuk összegezhetni:

Dr. Steinwender képviselő az adójavaslatra vonatkozólag kijelentette, hogy az új javaslattal egyenesen a vaskartelnek akar neki menni. Nem karteltörvénnyel akarja ezt elérni, hanem a megadóztatás módjával.

Steinwender abból a gondolatból indul ki, hogy a vámtételek helytelen megállapítás folytán túlmagasra vannak megállapítva. A vámtételek megváltoztatása, nemcsak Magyarországra való tekintettel, hanem azért is kivihetetlen, mert nem szabad a külföldnek olyan előnyöket, melyek a vámtarifa leszállításából erednek, rekompenzáció nélkül nyújtani és ezért a vámvédelem folytán előállott értékeltől egy bizonyos százalék — és pedig mintegy 10—30% — levonandó volna. A vámérték kereken 50 millió korona és ennél fogva körülbelül 12 millió korona állami bevételre lehetne számítani.

A gondolat, melyből dr. Steinwender kiindul, mivel az nem tisztán jövedéki eredetű, a következő: a közép- és kisvasipar, valamint a vasat feldolgozó más iparág a magas vasárak következtében szenved és hogy a magas vasárak egyedüli támasza a vám. A vasvámok mérséklése utáni vágy évtizedek óta kívánsága a vasat fogyasztó iparnak. Kielégítést azonban ez a vágy nem talált. A kormány a legutóbbi autonóm vámtarifa létesítése alkalmával bizonyos kiegészítést kísérelt meg az által, hogy a vasat feldolgozó iparágakat, a nyersvasnál és félgyártmányoknál mutatkozó magas vámtételekkel szemben, a kész vasáraknál és gépeknél magasabb vámtételek alkalmazásával kárpótolta. Ez bizonyára csekély orvoslás volt, de a kormány már Magyarország magatartására való tekintettel, mely a nyersvámok megszüntetéséhez, vagy a vasvámok jelentékeny mérsékléséhez semmi szín alatt nem volt hajlandó hozzájárulni, nem volt képes az osztrák közép- és kisipar kívánságait teljesíteni.

Ha tehát dr. Steinwender a vasvámok által a vasiparra nehezedő súlyos terhet meg akarná könnyíteni, akkor az osztrák ipari körök örömmel üdvözlőnék ezt a javaslatot, ha csak némileg járható

utat tudot volna mutatni, de Steinwender a dolgot nagyon egyszerűnek képzelte el. Adójának első feltétele sem viheto simán keresztül, tudniillik, Magyarországgal való előzetes megegyezés. Mert komolyan nem vehető, hogy Magyarország, ahol a vasipar fejlődése és létérdeke a magas vasvámokat épp úgy megköveteli, mint az osztrák vasipar érdeke, hozzájárulását egy ilyen javaslatához megadná! Vagy hogy Magyarország Steinwender ur kedvéért az adót életbeléptetné! És hogyan alakulna a magyar vas forgalma Ausztria felé, ha ezt az adót bevezetik? Ha Ausztriába az adót bevezetik, akkor a magyar, — tehát adómentes vasra, az Ausztrián való bevitelnél egy közbeeső vámot kellene bevezetni, ha nem akarna Ausztria abba a helyzetbe jutni, hogy az osztrák vastermelést a magyar verseny tönkre tegye. Ez volna az egyik akadály.

A második akadály a külföldi viszony miatt merül fel. A külföldi vas behozatala ellen állították fel a magas vámtételeket. A vámok kivétele képezi a bel- és külföldi vas árparitásának döntő tényezőjét, amikor is a belföldi termelő a vámvédelmet természetesen egészben kihasználja. A vámtarifa törvény második pontja azonban kimondja, hogy, ha csak a tarifában határozottan másképen meghatározva nincs, a fogyasztási vámadó a vámtételekhez hozzászámítandó. Hátha a belföldi vas vámadó alá esik, akkor ez a vámadó a határon keresztül jövő külföldi termékekre is kiszabandó, vagyis a vám a vámadó értékével s ezzel kapcsolatban az osztrák vasárak is a vámadó értékével automatikusan növekedni fognak. Világos tehát, hogy ezáltal a dr. Steinwender által annyira feldicsért tehermentesítése a vasat feldolgozó gyár- és kézműiparnak teljesen illuzóriussá válik.

Rendkívüli nehézséget okoz a javaslatnak adótechnikai keresztülvitele. A javaslattevő úgy véli, hogy a határozatok csak kevés nagy üzemre volnának korlátozva, ezért kevés költséget okoznának. A javaslatnak ez a föltevése is helytelen. Mert az igazán nagy üzemeken kívül még nagyszámu nagyobb és közepes üzem is tekintetbe volna veendő, ahol a gyakran komplikált üzem aprólékos ellenőrzése valószínű szükségessé és alig vonható kétségbe, hogy a végrehajtás költségei a dr. Steinwender által kiszámított jövedelem nagy részét elnyelnék.

Steinwender javaslata tehát teljesen keresztülvihetetlen s a többi osztrák javaslat sorsára fog kerülni, mielőtt a magyar vasipari körökben izgalmat keltene.

✂ HAZAI HIREK. ✂

Környe.

Minapi ily című hírünkre egyik, bányaugyekben igen verzátus olvasónktól a következő levelet kaptuk:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Kérem alábbi soraim szives közzétételét. Annál is inkább kérem, mert nekem ez ügyben semmi érdekem, lesz-e Környén szén(?!), vagy nem lesz. Ez teljesen indifferens, azt hiszem — nemcsak rám nézve. De oly érdekes dolog s amelletl annyira mellette szól annak, amit irni

tetszettek fenti hírukban, hogy gratulálnom kell hozzá nekem is, mint hűséges olvasójuknak, hogy mindig annyira fején találják a szöveget. Tehát térjünk a tárgyra és lássuk a medvét!

Furások Környén.

Szegény jó környei parlag! be össze-vissza furkáltak oldaladat. Furtak ott derüre, furtak ott borura, furtak reggel, furtak este és mégis mindössze csak 100 méternyire furtak. De furhattak volna akár Lucifer apánk szive tövéig, még sem találtak vala semmit, azaz, hogy találtak nagy — humbugot, mert bizony ott 100 méter után eljutottak az anyaközetig, amicsodán túl már nem következik semmi. Ezt nagyon jól tudja még az utolsó oláh pakulár is a Zsilvölgyében, de — úgy látszik, — novum még Környén. T. i. a fika és hallatlan, világra szóló dolog ott van, hogy Környén, dacára annak, hogy nincs és nem lehet szén, mégis találtak a furásnál szenet. Egyszerűen megtörtént ott az a botrány, hogy a furólyukba az éj folyamán szenet helyeztek el és azt huzzák ki, mintha szénrétegre bukkantak volna. Ez a turpisság csak később szivárgott ki és így lehetséges az, hogy bányakapitányi bizonylattal is házalhatnak némelyek, amely bizonylatok szerint a környei furólyuk szenet produkált. Meg vagyok győződve arról, hogy ennek őszinte feltárása hasznos a közre és vagyok a t. Szerkesztő urnak

»Jó szerencsét« kívánva

hü. olvasója

Örög bányász.»

Üdvözljük az »Örög bányász« és a magunk részéről ehhez a különös históriához azt tesszük hozzá, hogy az efféle machinációk ezelőtt csakugyan sűrűn estek Németországban, ahol törvényhozási intézkedések váltak szükségessé a »bányasvindlik« ezen erősen divó módjának meggátlására. Ugy érték ezt el, hogy a mély furásokat abban a pillanathban, amikor a szénréteget elérnek mutatta a furó, nyomban abba kellett hagyni. A haladéktalanul kiszállott bányahatóság késedelem nélkül kiöblítette a lyukat s aztán visszatették a furóeszközt s emelték ki a szenet, illetve furták meg a szénréteget.

No hát ez az elővigyázati óvintézkedés Környén nem történt meg. Ezt jó lélekkel mondhatjuk.

Közlemények átvételét sajtóügyi felelősségre vonás terhe alatt csakis a forrás megnevezésével engedjük meg.

A Magyarhoni Földtani Társulat június hó 1-én szerdán délután 5 órakor Schafarzik Ferenc műegyetemi tanár elnöklésével a magyar királyi földtani intézet előadótermében szakülést tartott.

Az ülésen Lóczy Lajos dr. egyetemi tanár, a magyar királyi földtani intézet igazgatója az állami földtani intézet idei fölvételeinek állását ismertette. Az állami geológusok nagy része már kint van a hegységekben, a földtani térképezéseken. A földtani intézet a múlt év óta azt tűzte ki feladatául, hogy a már tanulmányozott területek geológiai térképeit, ezek magyarázatát gyorsabb ütemben kiadassa, hogy így az egységes területek geológiai mo-

nografiája minél előbb elkészülhessen. E célból az intézet igazgatósága az Erdélyrészi Medence és a nagy magyar Alföld között levő hegyvidék reambulását tűzte ki feladatául, ami annyival szükségesebb volt, minthogy az ott működött geológusok közül már négyen elhunytak s ezek irodalmi hagyatékait minél előbb fel kell dolgozni.

A Bihar-hegységben fognak működni iglói Szontagh Tamás királyi tanácsos, intézeti aligazgató vezetésével Pálffy Mór dr. főgeológus és Rozlozsnik Pál geológus, akikhez Lázár Vazul verespataki bányamérnök is csatlakozik. A Maros-Körös közének fölvételeit maga Lóczy Lajos igazgató fogja vezetni s vele együtt működnek Papp Károly dr. osztálygeológus és Pantó Dezső bányamérnök.

A Krassószerényi hegységben és az Alduna vidékén tegledi Róth Lajos és Halaváts Gyula m. kir. főbányatanácsosok vezetésével dr. Liffa Aurél, Schréter Zoltán geológusok fognak működni. Azonkívül rövidebb időre hozzájuk csatlakoznak Lóczy Lajos igazgató és Schafarzik Ferenc műegyetemi tanár, az intézet külső munkatársa. Maga Lóczy igazgató a szerb geológusok közreműködésével az aldunai szoros geológiai történetét fogja tanulmányozni.

Az agrogeológusok közül Treitz Péter főgeológus vezetésével Timkó Imre és Ballenegger Róbert a nagy magyar Alföld keleti részében a hegységre támaszkodó rónaságokon fognak dolgozni, míg László Gábor Erdély tőzegeit tanulmányozza.

Az ilymódon összpontosított munkaterülettől távolabb csak Posewitz Tivadar fog működni az északkeleti Kárpátokban, míg a sikvidéki geológusok közül egyedül Horusitzky Henrik osztálygeológus dolgozik a Kis Magyar Alföldön.

Lóczy igazgató szükségesnek látta az országos felvételeket Horvát- és Szlavonországra is kiterjeszteni, mert a birodalmi jellegű m. k. földtani intézetnek kötelessége a részletes földtani felvételekben a társországokat is részesíteni, amelyek szintén hozzájárulnak költségvetésünk javadalmazásához. A horvát országos kormányval és Horvát-Szlavonország geológiai bizottságával Lóczy megegyezésre jutván, a tengerparton szervezett új fölvételi osztályt. Ennek az osztálynak tagjai Kadics Ottokár, Kormos Tivadar és Vogl Viktor geológusok, a kik már május 15-ike óta lent is vannak a tengerparton. Az a szép feladat vár rájuk, hogy az isztriai határ és a dalmát partok között elterülő Karsztvidék geológiáját tüzetesen tanulmányozzák. Ehhez az osztályhoz külső munkatársként Koch Ferdó zágrábi muzeumi ör is csatlakozni fog s a felvételeket ott kezdi, ahol Waagen Lukács bécsi geológus az osztrák határon végezte.

A horvátországi részletes geológiai felvételek a tengerparttól befelé a határainkba eső Dinaridák tüzetes tanulmányozását célozzák.

Erről a területről Lóczy igazgató számos képet mutatott be, minthogy az új osztály bevezetése céljából a múlt hónapban egy hetet maga is lent töltött a tengerparton.

Lóczy Lajos előadását a megjelent hallgatóság élénk figyelemmel kísérte, s Schafarzik elnök köszönetet mondott neki az élvezetes ismeretetésért.

Ezután ugyancsak Lóczy Lajos folytatta a múlt hónapokban megkezdett sorozatos előadását a Bakony földtani szerkezetéről, ez alkalommal a Balaton-felvidék ősföldrajzát és hegyszerkezetét világitva meg.

Utána Mauritz Béla egyetemi magántanár mutatta be a magyarországi közetalkotó ásványokról írott értekezését s végül Hunek Emil mineralógus két ásvány új hazai termékhelyéről értekezett.

A szakülés befejezése után választmányi ülés volt, amelyen Papp Károly dr. elsőfokú 15 új tagot jelentett be, közöttük több hazai és külföldi bányavállalatot.

Áthelyezés. A m. kir. pénzügyminiszter dr. Mihalovits János m. kir. bányabiztost a gölnicbányai m. kir. bányabiztosságtól a zágrábi kir. bányakapitánysághoz helyezte át.

Ehrlich urék ellen. Ehrlich G. Gusztáv urról, a budapesti VII. kerületi tisztos klikkfőnökről, e helyütt mint vaskereskedőről léssen szó, noha Ö-Gusztávsága maga is alig van tisztában azzal, miként lehet ő vaskereskedő. Kályhásnak még csak kályhás, sőt az Erzsébetvárosban, főképen a »három« Dob-utcában még azt is elhiszik róla, hogy bankelnök és ért a bankügyekhez, holott nekünk csak azt regélik egyre számosabban, hogy összes financiai tudása csak abban áll, hogy választásokkor sietve pereztálja a váltókat bankja adósa előtt. De hát ez mellékes. A fődolog most az, hogy Ehrlich G. Gusztáv ur a tavaly alakult Vaskereskedelmi rt. vezére is, noha fogalma sincs arról, hogy mi fán terem a vas! Az ő szakembere Arányi Ignác volt, aki rövidesen elmenekült tőle. Most zavar van a Vaskereskedelmi rt.-ban, mert a vaskartel minden ellenzése dacára is megkapván a Máv. gépgyárak egyes cikkeit árusításra, a feltételeknek megfelelni nem tudnak. Innen érhető aztán az, hogy mostanában új kereskedelmi részvénytársaság alakul. »Vasárkereskedelmi részvénytársaság« cég alatt új vállalat alakult Budapesten (VII., Baross-tér 18.) a »Budapesti kereskedők bankja részv.-társ.« vezetése mellett. A vállalat részvénytőkéje 250.000 korona. Elnök: Ruttkay Jenő, igazgatósági tagok: Czukor Béla, Arányi Ignác, Hirsch István, ügyvezető: Kallupka István. A részvénytársaság átveszi a Ruttkay és Kallupka-féle vasárnagykereskedést és azt kibővítve saját cége alatt fogja tovább vezetni.

Egy kőszénbánya vesztesége. Ennek a hírnék inkább más cím alatt volna, pl.: »Ismét egy veszteséggel dolgozó kőszénbánya.« Mert a magyar kőszénbányák 1—2 kivétellel mind veszteségesek. Miért? oh miért?... Beszéljünk-e Szapárról, Kővárról, Golubovecről, Brénnbergről, Ajkáról stb.,

stb.-ről? Egyelőre talán ne beszéljünk ezekről a javarészt finom alapításokról, de konstatáljuk szárazan, hogy a Délmagyarországi kőszénbánya részvénytársaságnak már 1899. óta, amióta t. i. szerencséje volt megszületnie, nem jól megy a dolga. Ez tükröződik vissza a múlt évi üzleteredményen is. A tavalyi veszteség 47.449 korona volt. A vállalat összes vesztesége pedig 1,072.272 korona. A társaság részvényei a felszámolás alatt álló Budapesti Bankegylet tárcájában vannak, mint amely intézet alapította is. A társaság a váraljai szénnek kiaknázására alakult 4 millió K alaptőkével és a kitűnő szakszerű vezetés dacára se prosperál.

Az aninai tűz. Illetékes helyről egyik ily cím alatt előzőleg megjelent híreinkre közlik velünk, hogy az aninai elektromos centrálé égésekor szenvedett kár mindössze se rug többre 2—300 ezer koronánál, ami még meg is térül. A berendezésnek csak egy része égett el. Néminemű pótlásokkal lehetővé válik, hogy üzemfennakadás ne is történjék.

Megvont bányajogosítványok. Az utóbbi időben a bányahatóságok feltűnő energiával járnak el a szünetelő bányák tulajdonosaival szemben. Alig mulik el hét, hogy egy-két kisebb bánya jogosítványát meg ne vonják. Legujabban a Strobenz-féle újbányai külmérték került sorra. Ezek az intézkedések föltétlenül örvendetesek, mert a holtkézbirtok sehol, tehát a bányászat terén sem helyénvaló. De egy feltűnő jellege van ezeknek a megvonásoknak. Számszerint a magyar bányák 78%-a évek, sőt évtizedek óta szünetel. És ezek nagy része csak spekuláció-alany. Örök titok marad, hogy milyen megkülönböztetés alapján vonják meg a bányahatóságok a sok száz közül néhány tiznek a jogosítványát. De a megmenekülők öröme nem soká tart. A pénzügyminiszter elhatározta, hogy nagy tisztítást végez és csakhamar sorra kerülnek az örvendezők is. Arról van szó, hogy egy bizottság vegye kezébe a nehéz ügyet és tegye indexre a szünetelő bányákat. Ez az intézkedés — többször megismételve talán végre rendet teremt a bányászat terén.

A nyugatmagyarországi kőszénbánya r. t., amely tudvalevőleg a handlovi Pálffy-féle bányák kiaknázását célozza, még be sem rendezkedett jóformán s már is egészséges üzletpolitikát folytat. Egész sorát kérte már a vasuti előmunkálati engedélyeknek, hogy a felvidéket, amely eddig a porosz szénnek volt elhódíthatatlan területe, majdan a saját érdeksphaerájába vonhassa be. A kereskelemügyi m. kir. miniszter legujabban Németpróna állomásától Stubnyafürdő állomásig vezetendő szabványos nyomtávu gőzüemu helyiérdekű vasutvonalra adta meg az előmunkálati engedélyt a

Festékek

és

lakkok

(B 318/40)

■ megbízható, szolid és olcsó beszerzési forrása ■
Krayer E. és Társa, Budapest

festék-, kence- és lakkgyára

Főraktár és iroda:
 V., Váci-út 6. sz.
 „Krayer festékudvar.“

Ő cs. és kir. Fensége, József főherceg udv. szállítója. A m. kir. államvasutak, állami gép- és vasgyárak, az összes waggongyárak, Budapest főváros szállítója.

nyugatmagyarországinak, amivel kétségkívül az a célja az agilis új részvénytársaságnak, hogy a Budapest—ruttikai vonalnak Salgótarján fölött lévő részeire illetve arra a rayonra is biztosítsa szénének könnyű elszállítását. E vonal nélkül jobbadán az országnak valóban csak legészaknyugotibb részén lehetett volna tért hódítania, míg e vasuttal az előbb említett fővonalon is otthonossá lesz s ezzel az ezen fővonal uralta vidék is érdekkörébe jut.

A „jeles“ Kovasavművek. Megemlékeztünk már erről a minden tekintetben kitűnő alapításról, amelynél se azt, hogy voltaképpen kicsoda az alapítója, se azt, hogy kinek a pénzén alapították volna, ha ugyan lett volna itt pénz, egész biztonsággal megállapítani nem sikerült még eddigéle senkinek. Am a kovasavművek él s ha nem is virul, de legalább pereskedik. Egy kehemetlen peréről már megemlékeztünk, megvédelmezendő egy súlyosan érintett naiv ember érdekeit, most olvasóinknak okulás okából ismét idehozunk egyet, amelyet borsodi tudósítónk küld reflexióul előző hírünkre:

...De perelte az említett művet a B.-féle gyöngyösi gőzmalom is, mely cégnek földtörlesztésért 6000 K-val tartozott és ezt a pert az említett cég meg is nyerte. Hogy csekély berendezésüket le ne foglalják, K. ur Pollák Lipóttal, aki ásványörölőjét »Magyar ásványörölő és vegyészeti gyár r. t.« (Budapest, IX., Soroksári-ut 41.) céggé alakította át, valami transzaksióra készül, amennyiben nevezett kezére akarja a Kovasav-művek bányáit átjátszani; és valami lehet a dologban, mert P. már dolgoztat is K-nál és úgy-tesz, mintha a tulajdonos volna...

Mégis csak finom kis vállalkozás lehet a »Magyar Kovasavművek«!

Uj petroleumkutatás. Az Izavölgyi petroleumbányavállalat kutatása alkalmával írjuk e sorokat. Mert megint csak arról van szó, hogy a már külföldi lapokból jól ismert vállalat célja részvénytársasággá alakulni. Persze eredmény nélkül. Van is ok ezt feltételezni, mert nézünk csak, egy kissé széjjel. Az Izavölgyi petroleumkutató vállalat területét jónak mondják, mondjuk, hogy az. De áll evvel szemben az, hogy e vállalat legletetlenebb uton akart már boldogulni, illetve pénzt szerezni. És nem tudott. Nem pedig azért, mert nevét a pénzkereső társ diskreditálta. Így aztán persze nem lehet kutatni, ha — ismételjük — van is ott valami. Pedig a petroleumkutatásnak igazán nem az a rendeltetése, hogy nagy garral meginduljon és aztán csendben, vagy pedig botrányal kimuljék. A kormánynak kell a kezébe venni a kutatást, de nem oly formában, mint az a múltban történt, hogy közel 2 milliót áldoztak értéktelen területek kutatása miatt és nem lett belőle semmi. Legalább olyan területek kellenek, hol van valami, mert a „magyar petroleumkutatás“ végére kellene már egyszer járni.

A Düsseldorf bányai kongresszus. Arról értesülünk, hogy a Düsseldorfban tartandó bányászati kongresszuson a Magyar Bánya és Kohóegyesület részéről megbízottként a tárgyalásokon Deszberg Antalt, a Salgótarjáni Kőszénbánya r. t. igazgatóját fogják kiküldeni. Mi ehhez a hírhez hozzáfűzhetjük, hogy szerencsésebb választást

igazán nem lehetett volna találni mint ép Deszberg Antalt. Rendkívüli nagy tudása és a bányászat minden kérdésében való otthonossága szinte kiáltoan predesztinálja a hazai bányászatot képviselő kitüntetéshez. Nála jobb, több szakértelemmel nyilván senkisé is képviselhetné volna bányászatunkat mint épen ő. Hisszük és tudjuk, hogy a külföldi kiküldöttök előtt a legméltóbban fogja representálni Magyarországot.

BORSZÉKI

Borszéki. Az ásványvizek királya. Angolkór és vészegénység ellen páratlan gyógyszer. — Mint üdítő és hűsítő ital a legelső minden vizek között. Megrendelhető A „Magyar Ásványviz Forgalmi és Kiviteli R.-T.“-nál, Budapest. Telefon 162—84.
(B. K. 332/44.)

✂ KÜLFÖLDI HIREK ✂

Az Egyesült államok bányászatának helyzete 1909-ben.

1908. év február havától kezdve, az addig igen lanyha amerikai vas és acéliparban nagy föllendülés következett. Miután az »United States Steel Corporation«, az a hatalmas acéltröszt a piacot szabadnak nyilvánította, az ott honos nagytonna (1016 kg.) építőacél ára 34 dollárról azonnal 32 dollárra, majd röviddel erre 20 dollárra esett. A nagy építőipari tevékenység folytán az ez oldalról előálló kereslet folytán az árak ismét emelkedtek és múlt év április hava táján elérte ismét azt a magasságot, melyen előző évben állt és ezen meg is tartotta magát. Miután a nyersvas előállítása az Egyesült-Államok 1909. év végének legutolsó három hónapjában nagyobb volt, mint a múlt évek bármely hónapjában, így érthetővé válik a mindig egyenletesen maradó magassága az áraknak. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy a tröszt részvényei, az ugynevezett »Steel common« (Acél törzs részvények) 1909. márciusban (41-ről, 1909. év októberig 94-re emelkedtek, a negyedévi osztalék, mely 1905. áprilistól 1909. év kezdetéig sohasem volt több $\frac{1}{2}$ %, 1909. év júliusi negyedében $\frac{3}{4}$ %, októberi negyedében 1%-ot tett ki, ez oly osztalék, melyet a tröszt fennállása óta soha sem fizetett. Ha ez az osztalék politika, az igazi nyereség hozadékának megfelelően, egy kis tülzsnak is látszik, mindenesetre azonban megfelelő annak a cél kifejezésének, mely igazolja, hogy a piac erős os keresett volt, s remélni engedte, hogy tartóssá is válik. A nyersvaselőállítás 1909-ben szintén nagyobb volt, mint bármikor máskor, még az 1907. évet is beleértve. Még 1910-ben is az acéltröszt részvényei nem jegyeztettek alacsonyabban, mint az 1909. évi legjobb időben, ez is csak arra vezethető vissza, hogy a piacon e bányászat helyzete kedvező és jó. Mig az 1908. év folyamán az

átlagár a belföldi piacon 14.3, a külföldi üzleteknél 7.8 volt 100 kg.-onként, addig 1909-ben az átlagár a belföldi piacon 57.0, a külföldi üzletnél 26.3 S-t tett ki 100 kg.-onként. Azonkívül a tröszt igen dolgozott azon, hogy az 1907. év óta pangó termelést emelhessek, mi sikerült neki annyiban, hogy bányáit összteljesítő képességének $\frac{3}{4}$ részének kitermelésére bírta fokozni.

Nem ily örvendeztető jelenségekkel állunk azonban szemben a rézpiacon. Ott az év vége felé egy oly iparkodást veszünk észre, melynek célja egy réztröszt létesítése, nagy amerikai, kanadai és dél-amerikai rézbányák bevonásával. E cél elérésének sikerében nagyon sok akadályt kell legyőzni, mert ha már elintéződtek azok a kalamitások és bajok, egyéni érdekek, melyek a vállalatok részéről állítatnak fel, még meg kell birkóznunk és legyőzni azokat a tiltó rendelkezéseket, melyek e tröszt létesítésének útjába kerülnek a különböző országok törvényeinek betartását illetőleg. Hogy azonban egy rézring alakulni fog, az a viszonyokkal ismerősök előtt bizonyos. A rézpar kedvezőtlen voltát főleg az a körülmény csinálta, hogy 1909. évben hihetetlen mértékű nagy termelés volt, a fogyasztás ellenben a vasutak és elektromos üzemek részéről oly kicsiny, hogy a rézkészletek a nyár folyamán rettenetesen felszaporodtak és az árak ennek folytán igen visszamentek. Egy kevés föllendülés, ami volt, az sem volt tartós és csak olyannak tetszett, mint egy kis oázis, a mai amugy is nagyon rászorult réz-iparnál. Így a rézárak 1909. év végén $13\frac{1}{4}$ centtel szemben amerikai fontonként $1\frac{1}{4}$ centtel mélyebben állottak, mint 1909. év elején. Az angol rézárak évi átlaga pedig 1909-ben 59, 1908-ban 60, 1907-ben 87 L. A nagy előállítás és a kis kereslet, mindaddig gondját fogja képezni ez iparnak, míg az árak sem fognak alkalmazkodni a termelés nagyságához és költségéhez.

Zink és ólomban Missouri és Kansas állam a vezetőik Amerika termelő vidéke között. Zinkércekben az elszállítás és annak feldolgozása érdekében a bevezetett vámok jó hatással voltak az amerikai zink és ólomiparra, valamint a mexikóira is. Még Európára is kedvező e körülmény, mivel megvan könnyítve a lehetősége az amerikai termelés vételének. A fogyasztás nagy. Megvan csinálva az összeköttetés arra nézve is, hogy az amerikai ólmot spanyol és ausztriai olvasztók is használhassák.

Amerika minden bányászataiban nagy a fel lendülés és az üzletmenet 1909. évben kedvező, még a petroleumbányászataiban is. Kalifornia ez évben tulszárnyalta Oklahomast. Miután azonban Baruba menő csövezeték elkészült, hihető, hogy Oklahoma 1910. évben a petroleumbányászataiban a világ összes termelői élén fog állani.

Zinktermelés a maláji félszigeten. 1909-ben a következő mennyiségű zink és zinkérc lett a Straits-Settlements kikötőbe szállítva: 1,256.287 pikul 62,456.693 Sterl. értékben; evvel szemben 1908-ban 1,362.094 pikul 67,217.387 Sterl. Tehát 1909-ben kevesebb termelést 106.000 pikul 4,761.000 Sterl. értékben. A kivitelben is visszaesés vehető észre. 1909-ben a kivitel 1,042.726 pikul 70,847.096 Sterl. értékben, ezzel szemben 1908-ban a kivitel volt 1,064.615 pikul 71,739.021 Sterl. értékben. A Straits-Settlementsbe érkező zinkérc csaknem $\frac{2}{3}$ -a Malay-Statesből jön be és pedig Perakból 461.665, Selangor 266.007, Negru-Sembilan 48.971. Pahang 43.144,

összesen 818.887 pikul, ezzel szemben 1908-ban 854.064 pikula volt 35.177-el kevesebb múlt évinél. A zinkbehozatal további része Ausztráliából, Siámból és Hátsó-Indiából kerül elő. Az árak:

1909. január elején	66.76-161	67.—	Sterl.
1909. április	65.75	64.75	
1909. július	66.65	66.92	
1910. október	69.57	70.35	
1910. január	75.—	77.60	

Itt tehát egy emelkedő irányzatot tapasztalhatunk, amely az amerikai Steel-Cooperation műve.

Görög ezüstbányák bérbeadása. A görög pénzügyminisztérium a Cycladokon levő három ezüstbányákat, névszerint Milos-, Kimolo- és Poliegoszigiteteken levő bányákat, melyek „Cartinie“ néven ismeretesek, nemzetközi verseny útján bérbe kívánja adni. Az ajánlat a termelt ezüst tonnája után fizetendő összegek alapján teendő meg. A pályázók 20.000 drachma bántópenzt tartoznak letenni, mely összeg az athéni központi állampénztárba 1910. évi november hó 2—15. napjai közt beszállítandó. A pályázat nyertese az ajánlat elfogadásáról szóló értesítés kézhezvételétől számított két hónap alatt 80.000 drachma óvadékot tartozik letenni. Az ajánlatok 1910. évi november hó 4-éig a görög pénzügyminisztériumhoz, Athénbe küldendő be.

Bányák	Orosz-Lengyelország széntermelése 1909-ben.		1908-al szemben	
	1908-ban dz	1909-ben oz	+ több dz	— kevesebb oz
Nivka	4,872.884	5,343.816	+ 470.932	+ 10
Mortimer	3,459.122	2,734.362	— 7:4.750	— 21
Milovice	3,938.941	4,500.873	+ 561.932	+ 14
Gr. Renard	5,757.571	5,824.625	+ 66.054	+ 1
Kasimir	5,075.763	5,344.200	+ 258.437	+ 5
Paris	5,649.675	5,226.458	— 423.217	— 7
Koszelew				
Saturn	6,849.734	7,016.305	+ 166.570	+ 2
Czeladz	6,259.821	5,140.143	— 119.678	— 2
Flora	2,704.991	2,664.760	— 40.231	— 1
Grodziec II.	4,868.808	4,858.795	— 10.013	— 0
Anton	1,158.263	1,013.292	— 145.001	— 14
Reden	1,684.918	2,122.449	+ 437.531	+ 26

Orosz-Lengyelország, beleértve a többi orosz szénbányákat 55,209.711 55,841.834 + 632.123 + 1

Hírek a rajna-vesztfáliai vaspiacokról. Hagadhatatlan, hogy a vasipari konjunktúra javulása, mely 1909. őszén beállott, egy idő óta megakadt. Nem lehet mondani, hogy a helyzet rosszabbra fordult, de tény, hogy az angol, amerikai és belga piacokról érkező kedvezőtlenebb jelentések folytán a német piacon is ellanyhult a vételkedv. A kereskedők és a fogyasztók várakozó állást foglalnak el, mert nem hiszik, hogy az árak egyelőre emelkedhessenek.

A német nyersvas-piacon az olcsóbb árak mellett kötött üzletek rendszeren bonyolítottak le, de új üzletek csak kisebb mérvben kötöttek. A nyersvasat előállító gyárak közt nincs meg a szükséges egyetértés és így az árak nem javulhatnak. Félgyártmányra elég jó kereslet van, mert a feldolgozó gyárak elég jól vannak foglalkoztatva. A harmadik évnegyedre az árakat az acélmű-kötélék változatlanul állapította meg, nyerstömbök 87 és fél, előhengerelték 92 és fél és platinák 102 és fél márkával jegyeztetnek; a Siemens-Martin fajok 5

márkával drágábbak, a kiviteli árak 10—12 márkával olcsóbbak. Vastartókban az építőipari bérharc következtében gyöngye volt a belföldi üzlet, de a külföldről volt elég rendelés. Rudvasban új üzletek nem igen létesültek. Szalagvasra kedvező a helyzet, de a kiviteli üzletet nehezíti az éles nemzetközi verseny.

Durva lemezekre sok rendelés érkezett; tartánylemez 120, kazánlemez 130 márkával jegyeztetik. Finom bádokban annyi a rendelés, hogy a gyárak új rendelést csak 6 heti szállítási határidőre vállalnak. De a magas árak nem tarthatták itt magukat, mert az építőipari bérharc itt erősen érezteti a hatását, elannyira, hogy a német gyárak az osztrák piacokon 120 márkával kínálják a fiuombádógot, 10 márkával olcsóbban, mint a bérharc kitörése előtt, amit azért tehettek, mert az acélműkötelék a kiviteli bonifikációt 5 márkáról 15 márkára emelte.

Hengerelt drótban a helyzet elég kedvező, úgy hogy a gyárak teljes erővel dolgoznak. Drótszegre a rendelések csökkentek. A huzotsodrony alapára 147:50—152:50, a drótszegeké 162:50—176 márka.

Légszecsövekben az említett bérharc miatt a rendelések nagyon csökkentek. A gáz- és forrscőkartelt, mely június 30-án jár le, aligha fogják megújítani és akkor a mostani, különben is alacsony árak is visszamennek majd, ami azután kellemetlen visszahatással lesz a csőhengerművekre.

A gép- és kazángyárak jól vannak foglalkoztatva; egyes gyárak az egész esztendőre, sőt a jövő évre is el vannak látva munkával, de az árak sok kívánni valót hagynak.

Apró vasáruban kielégítő az üzletmenet, sőt az árak némileg javultak is.

Stahlwerksverband és a német kiviteli bonifikáció.

Mikor a múlt év második felében a vasipar viszonyai a világgiacon megjavultak és nevezetesen az angol piacon, a kontinensről való félgymány emelkedő irányzatot követett, úgy, hogy a német acélműkötelék jobb árakat kapott a neki leszállított félgymányokért — akkor a kötelék elhatározta, hogy a folyó év első évnegyedére a kiviteli bonifikációt, melyet a kötelékbe tartozó gyáraknak a külföldre szállított gymányokhoz használt félgymányokért megad — továbbra is meghagyja 15 márkának tonnánként, de egyben tudatta a gyárakkal, hogy a folyó év második negyedében csak 10 márka bonifikációra számíthatnak.

A kötelék vezetősége akkor úgy hitte, hogy 1910 tavaszán a konjunktúra még jobban fog szilárdulni.

Ez a remény nem valósult meg. Már februárban tisztán volt látható, hogy a vaspiacon az ár-emelkedés megakadt és a tavasz elején az árak Amerikában, majd Európában csökkenni kezdtek. Az angol piacon, mely a német acélműkötelék egyik legnagyobb vevője, a félgymányok ára hétről-hétre csökkent. Egyben a készgymányok árai is visszamentek, úgy, hogy az acélműkötelék kénytelen volt a kiviteli bonifikáció tekintetében az év első negyedének az állapotát helyreállítani, mert 10 márka bonifikáció mellett a gyáraknak nem fizetné ki magát az export és így ezek a gyárak kevesebb félgymányt vásárolnának a köteléktől vagy készleteikkel nyomnák az árakat a belföldi piacon.

A kötelék már az április havi külkereskedelmi statisztikából is megtudhatta, hogy azokból a készgymányokból, melyekhez a szóban levő félgymányok használtak, a német birodalom kivitele csekélyebb volt, mint az előző hónapban.

A német verseny következtében a brit piacra való belga félgymányok szintén csökkentek.

Németország nyersvastermelése 1910. április havában 1,202,117 tonna volt, 48,067 t.-val kevesebb, mint márciusban, de ha figyelembe vesszük, hogy áprilisnak csak 30 napja van, ez a csökkenés számba sem vehető és az áprilisi termelés rekordnak mondható, mert 1,200,000 tonnán felüli havi termelést a német nyersvastermelés még nem mutatott fel, csak f. évi márciusban. Az átlagos napi termelés januárban 37,986 tonna volt, februárban 38,977 tonna, márciusban 40,326 és áprilisban 40,070 tonna volt. Múlt évi áprilisban csak 1,047,097 tonna volt a termelés.

Az év első négy hónapjának termelése 1905-ben 3,228,986 tonna, 1906-ban 4,031,571 tonna, 1907-ben 4,217,903 tonna, 1908-ban 4,082,379 tonna, 1909-ben 4,091,601 tonna és 1910-ben 4,721,226 tonna volt.

Amerika réztermelése és a kontinens rézkészlete.

	1910. április tonna	1910. március tonna	1909. április tonna
Az Egyesült-Államok réztermelése	52.445	53.600	50.702
Az Egyesült-Államok rézfogyasztása ...	30.351	28.055	21.226
Készlet a hó végén ...	63.386	55.279	81.782
Anglia és Franciaország készlete a hó közepén	107.185	102.952	52.187
Anglia és Franciaország készlete a hó végén ...	110.207	111.432	50.918

Világkészlet a hó végén 173,593 166,701 132,700
Az amerikai készlet most 19,429 t.-val nagyobb, mint az év kezdetén. A világkészlet pedig 6882 t.-val több, mint az év kezdetén.

Az árak némileg javultak.

Az ólomkartelről.

Az európai, amerikai és ausztráliai ólomtermelők elárúsító egyesülete most egy éve kezdte meg a működését, de a hozzáfűzött várakozásoknak nem felelt meg, mert a német termelők nem csatlakoztak hozzá.

Az egyesület a frankfurti Metallgesellschaftra bízta az eladást, de árjavulást nem ért el, mert az átlagár, mely akkor 13³/₄ font st. volt, lement 12¹/₂ fontra. Csak azt érte el, hogy a londoni ólompiac sokat veszített a jelentőségéből. Az angol és német fogyasztás nem volt kielégítő és a folyó évben Amerikában is csökkent a fogyasztás, úgy, hogy Amerika kénytelen volt a kivitelt forszirozni és 1909-ben 17,317 tonnát küldött Európába.

A frankfurti Metallgesellschaft ellen erős versenyt kezdett a Beer Sondheimer u. Co. cég, amely azelőtt az ausztráliai Broken Hill Proprietary Co. eladója volt és ezt a képviselőt elvesztette, úgy segített magán, hogy átvette a Rhein—Nassauische Bergwerke u. Hütten A. G. termelésének a felét, sőt opciót szerzett erre a termelésre 1911-re és

1912-re. A cégnek ezenfelül része van az overpolti (Liege mellett) belga ólomhútában.

De a német termelőket nem tudta összehozni ellenkartelbe, mert a legnagyobb rajnamenti ólomtermelő, a braubachi Blei- und Silberhütte nem adja ki a képviselőt és inkább a frankfurti Metallgesellschafttal van jó viszonyban.

A kartel nem bírta ellensúlyozni a piac kedvezőtlen konjunkturáját és aligha fog megújítani.

Termelés és szállítás 1910 március és április havában — westfalai szén-szindikátusnál. 1910 évi március havában 25 munkanapon át 5,318,349 tonna szén termelt. A múlt év ugyanezen hónapjában a termelés 26 $\frac{1}{2}$ munkanapon át 5,363,750 tonnát tett ki, így tehát 1910-ben március hónap széntermelésben —47,400; tonna volt, ami 1910 március havi munkanapi 212,733 tonnának 1909 március havi 204,410 tonnával szemben 1910-ben +9324 t azaz 4,07% felel meg.

1910 év április havában (24 $\frac{1}{2}$ munkanap) 5,651,864 t. 1909 áprilisban (24 munkanap) 5,228,169 t. 1910 április +423,695 t, ami 1910 április havi munkanapi 224,950 tonnának 1909 április havi 217,840 tonnával szemben 1910-ben +7,110 t azaz 3,26% felel meg.

1910 március hónap az elszállítás 6,682,733 t vagy munkanaponként 267,309 t, áprilisban 6,999,016 t vagy munkanaponként 278,568 t. 1910 februárral szemben az elszállítás 12,009 t = 4,30% és 1909 márciussal szemben 4184 tonnával több = 1,59%. 1910 április + márciussal szemben 11,259 t több = 4,21%, és 1909 áprilissal szemben 8,659 tonnával több = 3,21%.

Az év első harmadában 72 $\frac{1}{2}$ munkanapon 15,976,290 t (1909-ben 73 $\frac{1}{2}$ munkanapon 15,278,337 t) azaz 1910, 1909-el szemben +697,953 t, ami 1910-ben munkanaponként 121,125 t (1909-ben 207,516 t) azaz 1910-ben 1909-el szemben +13,509 t. = 6,56% tonna — áprilisban összesen (97 $\frac{1}{2}$ munkanapon) 23,628,154 t (múlt évben 97 $\frac{1}{2}$ munkanapon 10,506,566 t) 6 hónapban +1,121,648. Munkanaponként 1910-ben 221,112 t (tavaly 210,054 t) ami munkanaponkénti +12,058 t = 5,74%.

Az a fogyasztási csökkenés mely f. év első hónapjaiban oly feltűnő volt, a 2 utolsó hónapban is tartott. Oka ennek az általunk és már többször említett gyenge télen kívül az ipari pangás. Április hónap a helyzet azonban sokkal jobban javult.

A bányakösz termék elhelyezése is mindjobban sikerül. Hasonlóképp a brikett eladása is mindjobban emelkedővé válik.

Vizen az alábbi tábella szerint látható mennyiségek kerültek elszállításra. Megjegyezzük, hogy vasuton Augsburg, Augsburg—Hochfeld és Ruhrortig lesz a szén szállítva, honnan aztán hajóba kerül.

Vasuton a hajó állomásra szállított:

	Március	jan-márc	Április	jan-ápr.
1910	896416 t	2635564 t	1063199 t	3698763 t
1909	923982 t	2166745 t	993684 t	3160439 t
azaz 1910 —	27566 t	+468819 t	+69505 t	+538324 t
a hajó elszállítás pedig a kikötőből				
1910	1037933 t	3096124 t	1358138 t	4454262 t
1909	1076991 t	2546843 t	1320924 t	386767 t
azaz 1910 —	39058 t	+549291 t	+37214 t	+586495 t
	= 3,63%	= 21,57%	= 2,82%	= 12,16%

A Rajna—westfalai szén-szindikátus megújítása. Az Essen-Ruhrban tartott szén-szindikátus tanácsülésén 36 tagu bizottságot választottak, hogy a szén-szindikátus szerződésének megújítása tárgyában tárgyalásokat folytasson.

Ural 1909 évi bádóg és drót előállítás. Uralban 1909 156,478 pud bádóg állított elő. Ebbe a mennyiségbe azonban a Neiwo-Alapojewsehen előállítása nincs benn. Dótot 869,636 pund mennyiségben állított elő. Drót főleg a Kaginsker üzemből amely a Bjelortjzki társasággal (564286 pud) és a Sergniks-Ufalei társasággal együtt működik.

✂ ÜZLET. SZÁLLÍTÁSOK. ✂

A francia vaspiacról: Comité des Torges des Frances közgyűlése elé igen nagy érdeklődéssel néznek. A francia vaspiacra is igen érezhető hatással van az a jelenség, mely a világ minden vaspiacán észrevehető volt. Északon a vas tonnája 155 frcsnál nem nagyobb, kovácsolt vas ára 165 frcs tonnánként. Pléhárak drágultak. Speciális pléhek ára 280—320 frcsre emelkedett. Az ezzel lognlókozó üzemek igen el vannak rendeléssel látva. Sínekben rendkívüli megrendelés van. Ez árukban az árak is emelkedtek.

A zinkpiacról. Nyerscink: E piacon nincs semmi újabb feljegyzendő. A vevők csak folyó szükségletüket szerzik be és előre vételt nem eszközölnek. A napokkal ezelőtt Berlinben a zinkszindikátus vezetősége által végzett munkának nem látszik semmi eredménye. Ismétetlen csak az előállító gyárak üzemredukálását lesznek kénytelenek elrendelni. Az tétélezhető fel, hogy egyes nagy fogyasztók talán a szindikátus hatalmának letörésén fáradoznak. Így lesz t. i. érthetővé az, hogy a nagy vevők épenséggel nem néznek üzlet után: Az árak 46,25 M. közönséges zínért, 47,25 speciális zínért 100 kgr.-ként, helyt bányá.

A londoni piacon is enyhék az árak. 22—25 £ váltakoznak. Egyesült-Államokban meg épenséggel visszamentek az árak. Nagy tömeg került piacra és elkéni alacsony áron kelt el. Németország kivitele 58,560 dz. múlt év hasonló hónapjának 43,637 dz. szemben. Ebből Angliába 25,381 (13,949); Ausztria-Magyarországba 12,521 (15,565); Oroszországba 6924 (4204); Svédországba 2150 (2456); Japánba 1178 (808) dz. szállított. **Zinkpléh.** Az építőiparban e perben előálló pangás hatással volt e piacon is. Belföldi piacon 56—61 M. áron kelt el a zinkpléh 100 kgja. A kivitel így alakult: Nagybritánia 3709 (4963); Dánia 1478 (807); Svédország 1016 (907); Angol-Délfrika 3758 (1011); Japán 2508 (2476). **Zinkérc.** Áprilisban a kivitel Németországból 169,157 dz. tett ki, a behozatal Ausztráliából 98,540 és Spanyolországból 41,672 dz. **Zinkérc.** Változatlan irányzat. A ki- és behozatal Németországból áprilisban kitett 100 kgr.-ként:

	Behozatal		Kivitel	
	1909	1910	1909	1910
Nyerscink	34476	27396	43637	58560
Zinkpléh	104	66	15865	16918
Töröttcink	1125	1580	4127	4778
Zinkérc	211047	192877	28021	23720
Zinkpor	863	1951	2271	2282
Fehér zink-sulfid	2835	3649	3924	9164
Zinkteher	3054	4799	16497	18073

✂ SZABADALMI HIREK. ✂

Szabadalmi hírek. Felszólalási határidő 1910. évi június 31-ig. 133. — Sch. 2113. Schlippenbach Félix báró Stolbergben. Porkölő eljárás és berendezése. A kénssavban gazdag és szegény gázok számára különkülön gyűjtőhelyet alkalmazunk. Bej. 1909. XI. 23. Els. 1909. V 24. — Felszólalási határidő 1910. évi július 15-én. 1389. — G. 2872. Gröndal Gustáv. Djursholmban. Eljárás oolith és hasonló vasércet előkészítésére. A nyersércet víz alatt őrüljük, a durvább részecskéken levő port iszap alakjában leválasztjuk, az iszapot összegyűjtjük, az iszaptól megszabadított érc- és kőzet részecskéket pedig szinporra és hulladékra különválasztjuk. Bej. 1909. VIII. 18. — 1473. — S. 4966. Gesellschaft für mechanische Gewinnung von Steintorf cég Revalban. Forgó sajtó. Forgó vízszintes korongok sajtó nyílások vannak, melyekben a sajtó dugattyukat az előbbi koronghoz szög alatt hajló, szintén forgó korong működte. Bej. 1909. XI. 30. — 1484. — T. 1613. Trottné szül. Liersch Thekla Berlinben. Beállító szerkezet varrógépekenszövetszoritó talpa számára. Bej. 1909. X. 28. Els. 1908. XII. 3.